

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımızın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Celal FIRAT
İstanbul Milletvekili

Cemevlerine yer tahsisi sağlanmasıyla ilgili olarak, 26.11.2022 tarihli, 32025 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7421 sayılı Kanunun 8. maddesi ile "İmar Kanununa" Ek madde eklenerek aşağıdaki hüküm getirilmiştir.

MADDE 8- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.
"EK MADDE 10- İmar planlarının tanziminde, planlanan beldenin ve bölgenin şartları ile müstakbel ihtiyaçları göz önünde tutularak lüzumlu Cemevi yerleri ayrılır. İl ve ilçelerde mülkî idare amirinin izni alınmak ve imar mevzuatına uygun olmak şartıyla Cemevleri yapılabilir. Cemevi yeri, imar mevzuatına aykırı olarak başka maksatlara tahsis edilemez."

Söz konusu Kanun'un yürürlüğe girdiği günden itibaren hem kamu otoritesi tarafından hem de yerel yönetimler tarafından uygulamada değişik tutumlar sergilendiği, birçok belediyede tarafından Cemevleri için imar planında yer ayrılmadığı, ayrılan yerlerin ise fiilen tahsis edilmediği ve zaman zaman başka amaçlara dönüştürüldüğü izlenmektedir.

Cemevleri Alevi toplumunun ibadethanesi olarak, Anayasa'da güvence altına alınan din ve vicdan özgürlüğünün ayrılmaz bir parçasıdır. Yasal düzenlemeye rağmen, uygulamada Cemevlerine yönelik ayrımcı tutumlar, keyfi izin süreçleri ve yer tahsisinde gecikmeler yaşanmaktadır. Bu durum hem eşit yurttaşlık ilkesine hem de kanun hükümlerine aykırıdır.

B bağlamda:

1. İmar Kanunu'nun Ek 10. Maddesi uyarınca, kanunun yürürlüğe günden itibaren kaç il ve ilçede imar planına Cemevi yeri ayrılmıştır? İl ve ilçe bazında dağılım nedir?
2. İmar planlarında yer ayrılmış olmasına rağmen, başka amaçla tahsis edilen veya kullanım amacına aykırı hale getirilen Cemevi alanı var mıdır? Varsa sayısı kaçtır?
3. 7421 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği günden itibaren yaklaşık 3 yıl geçmiştir. Buna istinaden mülkî idare amirleri tarafından reddedilen Cemevi yapım başvurusu var mıdır? Varsa red gerekçeleri nelerdir?

4. 7421 sayılı Kanun ile getirilen Cemevlerinin yapımı ile ilgili madde hükmü hem Büyükşehir Belediyesi hem İl özel İdaresi hem de Belediye Kanunu'nda yer almasına rağmen, keyfi olarak bu görevi yerine getirmeyen Belediyeler hakkında herhangi bir yaptırım uygulanacak mıdır?
5. Cemevleri için ayrılan alanların tahsis ve yapım süreçlerinin hızlandırılması amacıyla Bakanlığınızca yürütülen özel bir çalışma var mıdır?
6. Uygulamada ortaya çıkan keyfi engellemelerin önlenmesi ve eşit yurttaşlık ilkesinin hayata geçirilmesi için "mülki idare amirinin izni" şartının kaldırılması yönünde bir mevzuat değişikliği planlanmakta mıdır?